

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Lucas Catherine, auteur

tegen

Mia Doornaert, journaliste

Met een brief van 2 april 2004 dient Lucas Catherine klacht in naar aanleiding van een artikel van Mia Doornaert in De Standaard van 19 maart 2004 onder de titel 'Appeasement zal terreur erger maken'. Mia Doornaert reageert met een brief van 13 april 2004, waarna de klager nog een repliek stuurt met een brief van 27 april 2004.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 27 oktober 2004. Lucas Catherine is in persoon verschenen, samen met Hugo Franssen, uitgever van EPO. Ook Mia Doornaert is in persoon verschenen. Zij werd vergezeld door Peter Vandermeersch, hoofdredacteur van De Standaard. Beide partijen hebben mondeling hun visie op de zaak toegelicht.

Enkele dagen voor de zitting heeft Mia Doornaert nog een tekst met bijlagen bezorgd aan de Raad voor de Journalistiek. Tijdens de hoorzitting heeft Lucas Catherine nog enkele documenten overhandigd. Alle ingediende stukken werden meegedeeld aan de tegenpartij.

DE FEITEN

Op 19 maart 2004 verschijnt op een opiniebladzijde van De Standaard een artikel van Mia Doornaert in haar tweewekelijkse rubriek 'Doorgeprikt staat netjes'. Daarin betoogt ze, naar aanleiding van de terreuraanslag in Madrid en de Spaanse verkiezingen, dat er niet mag worden toegegeven aan terroristen. In een passage waarin ze ngo's bekritiseert omdat die niet evenwichtig rapporteren over het Nabije Oosten, verwijst ze onder meer naar het boek 'De zonen van Godfried van Bouillon' van Lucas Catherine, en ze schrijft daarover: 'Het antizionisme van die mensen overschrijdt overigens al lang de grens met het antisemitisme.' Wat verder geeft ze over een citaat van Lucas Catherine haar eigen mening weer. Hierop dient Catherine een reactie in, die door De Standaard wordt gepubliceerd op een van haar opiniebladzijden onder de veelzeggende titel "Doorgeprikt staat niet altijd even netjes" Deze bijdrage verschijnt in De Standaard van 26 maart 2004.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Lucas Catherine neemt het niet dat Mia Doornaert hem van antisemitisme beschuldigt. Hij tilt zeer zwaar aan die beschuldiging. Hij betoogt dat antisemitisme een vorm van racisme is, een misdrijf volgens de Belgische wet en op zijn minst een zware belediging. Het is volgens Catherine niet de eerste keer dat Mia Doornaert die beschuldiging uit, maar zij kan de beschuldiging niet waar maken. Doornaert verwijst in haar verdediging naar een boekbespreking van het boek 'De zonen van Godfried van Bouillon' uit 1981, maar dit boek is in verschillende andere media zeer gunstig besproken, betoogt Catherine. Hij voert aan dat zijn boek volgens Doornaert handelt over een wereldwijd joods complot, terwijl het in realiteit gaat over de zionistische lobby in België. Het aangehaalde citaat werd volgens Catherine door Doornaert verdraaid. Bovendien houdt Doornaert er geen rekening mee dat van de hand van Catherine in 2002 een nieuw boek is verschenen onder de titel 'Palestina, de

laatste kolonie'. Ook de inhoud van een brochure, waaraan Catherine heeft meegewerkt, wordt door Doornaert verkeerd voorgesteld. Aldus nog Catherine.

De uitgever van EPO voert aan dat zijn bedrijf talrijke werken heeft gepubliceerd met antiracistische inslag, onder meer over de uitroeiingskampen, zodat EPO bezwaarlijk van antisemitisme kan worden verdacht.

Mia Doornaert voert aan dat het boek van Lucas Catherine in verschillende recensies als antisemitisch gebrandmerkt is, en zij brengt twee recensies aan. Zij zegt dat er aan de demonisering van Israël, en het ontkennen van het bestaansrecht van die staat, een antisemitisch luchtje zit, en dat zij niet alleen staat met dat oordeel. Doornaert stelt dat ze de grens tussen antizionisme en antisemitisme elders legt dan Lucas Catherine, maar dat is de essentie van het democratische debat. Wat het betwiste citaat betreft, merkt Doornaert op dat zij slechts een klein deel van de betrokken passus in citaatvorm weergaf, terwijl de rest van de zin haar persoonlijke interpretatie is van dit citaat.

Zij, en de hoofdredacteur van De Standaard, wijzen er op dat de betwiste bijdrage gepubliceerd is op de opiniepagina van de krant, in de tweewekelijkse rubriek waarin Mia Doornaert commentaar levert op actuele gebeurtenissen en trends. Een column is juist bedoeld om op een pittige en provocerende manier opinies te uiten. Op de opiniepagina's van De Standaard heeft Lucas Catherine trouwens de kans gekregen om op het standpunt van Mia Doornaert te reageren. Hij heeft die kans aangegrepen, en zijn bijdrage was minstens even kritisch ten opzichte van Mia Doornaert.

BESLISSING

1. De samenvatting die Mia Doornaert in haar artikel van 19 maart 2004 heeft gemaakt van de standpunten van de klager is te beschouwen als haar interpretatie van het boek en de uitspraken van klager. De beschuldiging van antisemitisme, waartoe zij op grond van haar interpretatie concludeert, is een zware beschuldiging. In die zin wordt voor klager begrip opgebracht wanneer hij zwaar tilt aan het artikel.

Evenwel is het artikel van Mia Doornaert geen feitenrelaas, maar een column. Het is gepubliceerd op de opiniebladzijde van De Standaard en in de tweewekelijkse rubriek met als titel 'Doorgeprikt staat netjes', waarin zij commentaar levert op actuele gebeurtenissen en trends. Voor de lezers van de krant is het duidelijk dat deze artikelen de persoonlijke mening weergeven van de auteur. Aan de schrijver van een column of een andere opiniebijdrage komt een grote mate van vrijheid toe om zijn of haar mening te geven en om conclusies te trekken uit door hem of haar gepresenteerde feiten. Overdrijving en eenzijdige belichting behoren daarbij tot de gebruikelijke stijlmiddelen. De auteur van een column of een andere opiniebijdrage geniet ook een ruime mate van vrijheid om feiten te kwalificeren en van een eigen interpretatie te voorzien (*Zie: RvdJ, Standaard t/ Desmet, 13 mei 2004*). Overigens moet in deze zaak de klager, die als auteur regelmatig deelneemt aan het maatschappelijke debat, aanvaarden dat op zijn scherpe standpunten ook een scherpe reactie komt.

2. Daar komt bij dat De Standaard op 26 maart 2004, enkele dagen na het verschijnen van de column van Mia Doornaert, aan de klager uitgebreid de kans heeft geboden erop te reageren. Het artikel van Lucas Catherine werd gepubliceerd op de opiniebladzijde onder de kop 'Doorgeprikt staat niet altijd netjes', een duidelijke allusie naar het stuk van Doornaert. In zijn bijdrage heeft klager de journaliste eveneens scherp op de korrel genomen. De krant heeft aan klager dus een mogelijkheid tot weerwoord geboden, waardoor hij een ruime genoegdoening heeft gekregen.

Deze redenen, samen gelezen, doen besluiten:
De klacht is ongegrond.

Brussel, 9 december 2004.